

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiæ Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiæ

10. De Impedim. Criminis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

Secundò si irritum fuit ob impedimentum publicæ honestatis.

Si quis ex duabus sororibus vnam absolutè sibi despontauit in futurum, cum altera carnaliter deinde copuletur, neutram in vxorem ducere potest; non primam ob impedimentum affinitatis, neque secundam ob impedimentum publicæ honestatis.

C A P. X.

De impedimento Criminis.

Machinatio mortis coniugi facta cùm proprio alterius determinati matrimonij contrahendi, est impedimentum dirimens, nec refert, vtrum maritus, an vxor sit, cui mors machinatur, nequè vtrum machinatio mortis physicè, an solum fiat moraliter per iussionem, consilium, necesse tamen est, ut mors executioni mandata sit, quia verba legis poenalis cum effectu intelligenda sunt, ob solam ratificationem mortis iuris incurrit impedimentum criminis, quia id nullo iure expressum, unde edictum de matrimonio non contrahendo cum prohibitorum sit, ad eum casum extendi non debet.

Si vterque, qui post mortem coniugis matrimonium contrahere desiderant, ad cædem illius cooperatur, aliud nō requiritur ad contrahendū impedimentum, nisi vt mors sequatur; Sin vero alteruter homicidii tantum reus sit, requiritur etiam, vt adulterium interueniat, & vt vterque con-

Nnnn iugi

iugi fuerit iniuriosus. Si enim puella, cum qua adulterium commisit, ignorauit omne coniugatum, nullum impedimentum contrahitur, tametsi puella coniugata sit, quia iura, quibus hoc impedimentum statuitur, faciunt mentionem adulterii. Quod si adulteri alio fine, quam ut inter se matrimonium contrahant, coniugem alterum tradidant V. C. ne eos in adulterio deprehensos accusare possit, non sunt impediti, quominus postea nuptias inter se celebrent.

3 Si adulteri viuente altero coniuge matrimonium contrahant, vel de contrahendo inter se spondeant, oritur inter ipsos impedimentum derimes. Ratio, ne ob factam promissionem, & spem alterius matrimonii contrahendi captetur occasio alterius coniugis occidendi.

4 Requiruntur tamen ad hoc impedimentum ex crimine adulterii cum promissione matrimonii plures conditiones. Primò, ut viuente eodem coniuge fides data, & adulterium commisum sit: Secundò, ut ex utriusque parte adulterium formaliter commitatur, id est, puella sciat esse coniugatum, & cum immissione feminis intra vas naturale, ut promissio matrimonii non facta, sed seriò facta, ut promissio seria ab altero accepta sit, cum alioquin non habeat rationem pacti, & requiratur promissio mutua. Denique ut promissio pura, ante mortem coniugis purificata; cum alioquin non sit simpliciter facta promissio; quippe adhuc suspensa: unde adulteri, si non absolute promitant inter se, sed solum sub tali forma; non ducam aliam, nisi te, contrahunt impedimen-

mentum, nam sensus est: si aliquam duxero, primito me ducturum te, de qua re dixi supra p. I. cap. I.

Quo ad hoc impedimentum utriusque coniugis similis ratio est, quia dispositio de uno correlativo, censetur etiam dispositum de altero si æqualis comparationis sint & disparitatis nulla ratio appareat.

Si infidelis ope mulieris Christianæ maritum eius occiderit, ac ad fidem conuertatur, non potest mulierem illam in uxorem ducere. Nam mulier ob Ecclesiasticam constitutionem, impedita est cum tali viro contrahere. Ergo per accidens & consequenter ipse etiam vir cum muliere contrahere prohibetur.

Irrita sunt sponsalia, quæ, viuente adhuc coniuge cum alia persona contrahuntur: Repugnant enim bonis moribus, quippe quibus occasio capi potest coniugis vitae insidiandi, quæ simili ratione prohibitum est, ne beneficium Ecclesiasticum ali. cui permitti possit, ante quam yacet.

CAP. XI.

De impedimento impotentie.

Impotentia perpetua (non sterilitas) ad copulam perfectam iactutali iure matrimonium subsequens dirimit: Ratio, quia contractus matrimonii essentialiter includit obligationem dandi inter se corpus ad copulam carnalem, impossibilium tamen nulla est obligatio. Dixi perpetua impoten-

Nnnn 2 nia